

Hotade fjälltaggsvampar

Fjälltaggsvampar är köttiga marklevande taggsvampar med en hatt som ofta är mer eller mindre fjälligt uppsprucken. Ofta uppträder fruktkropparna i stora häxringar. Många fjälltaggsvampar betraktas idag som hotade i hela Europa. Sverige har med sina 12 arter den största förekomsten av dessa sällsynta svampar. Trots detta är det bara två av arterna som är relativt allmänna och som inte är rödlistade. Fjälltaggsvampar lever i symbios med träd, så kallad mykorrhiza, och är beroende av en lång skoglig kontinuitet, utan kalavverkningar.

På Gotland ingår sex arter i åtgärdsprogrammet; lilaköttig taggsvamp (*S. fuliginéoviolaceus*), blåfotad taggsvamp (*Sarcodon glaucopus*), koppartaggsvamp (*S. lundéllii*), slät taggsvamp (*S. léucopus*), bitter taggsvamp (*S. fénnicus*), spricktaggsvamp (*S. glaucopus*) och skrovlig taggsvamp (*S. scabrósus*). Vid inventeringen av taggsvampar har dessutom hittats en taggsvamp som är ny för vetenskapen! De arter som finns på Gotland växer i glesa och solexponerade barrskogar, ofta tallskogar med inslag av gammal senvuxen gran. Några av arterna växer på kalkrika marker och några på sandigt underlag. Flera av lokalerna visar på en långvarig beteshävd.

Hot

Kalavverkning av gamla skogar är det största hotet mot arterna, men även igenväxning av marker som tidigare sköts med bete och plockhuggning kan vara ett hot. Svamparna kan säkert överleva länge även i en tätare skog, men de kan få svårt att föröka sig när det blir tjocka täcken av mossa och växter.

Så här kan du gynna fjälltaggsvamparna!

Fjälltaggsvampar, liksom en lång rad andra ovanliga svampar, trivs i de gamla bondeskogarna, i synnerhet om de dessutom ligger på kalkrik berggrund eller på sand. Dessa skogar kan vara mycket gamla. Betet gör att växttäcket är tunt vilket gynnar många svampar och plockhuggningen gör att skogen blir luckig och varierad.

Kalaverka inte gamla "bondeskogar"!

Ha gärna betedjur i skogarna, det gynnar en lång rad svampar.

Eventuellt kan man även röja marken eller plockhugga enskilda träd om skogen har vuxit igen och blivit tät.

Vad är ett åtgärdsprogram?

Åtgärdsprogram tas för närvarande fram för en mängd hotade arter som behöver särskilda åtgärder för att kunna bevaras för framtiden. Åtgärdsprogrammet för hotade fjälltaggsvampar har tagits fram av länsstyrelsen i Dalarna, men för åtgärderna på Gotland ansvarar länsstyrelsen på Gotland. Det finns att ladda ner på naturvårdsverkets hemsida, www.naturvardsverket.se.

Kontakt

Annika Forsslund , 010-223 93 70 annika.forsslund@lansstyrelsen.se

David Lundgren, 010-223 92 67 david.lundgren@lansstyrelsen.se

Koordinatorer, åtgärdsprogram för hotade arter

www.lansstyrelsen.se/gotland

